Forslag til nye forkunnskapskrav for enkelte spesialemner

Forkunnskapskrav er betegnelse på de faglige vilkårene som stilles opp for at man skal få studierett/eksamensrett til et emne, ref. Universitets- og høyskolelovens § 3-10 første ledd: *«Den som oppfyller kravene til opptak, jf. § 3-6, og andre krav for å gå opp til eksamen i vedkommende fag eller studium, har rett til å gå opp til eksamen. Dette gjelder også studenter som ikke er opptatt ved faget eller studiet.»* Forkunnskapskrav er slike «andre krav» som bestemmelsen oppstiller som lovlig vilkår for adgangen til eksamen.

Studieseksjonen foreslår at det innføres forkunnskapskrav på alle spesialemner ved fakultetet. Per i dag er det tre spesialemner som ikke har noen forkunnskapskrav:

- JUS251-1-A Arbeidslivets rett
- JUS262-2-A Trygderett
- JUS273-2-A Legal Philosophy

For de to første emnene har man valgt bort de standardiserte kravene idet man har ønsket å åpne for at emnene kan være tilgjengelig også for praktikere uten akademisk fartstid. For Legal Philosophy har tanken vært at emnet ut fra faglig karakter bør være tilgjengelig for en videre krets av faggrupper. I vårt forslag til forkunnskapskrav har vi ivaretatt disse hensynene.

Begrunnelse:

Ved fakultetet er det mulig å søke om særskilt studierett til spesialemner. Dette gjør det mulig for personer som ikke er studenter på det integrerte masterprogrammet i rettsvitenskap å ta spesialemner. De som får opptak får studierett ved fakultetet i ett semester. De som søker opptak til spesialemner er gjerne personer som studerer rettsvitenskap ved andre læresteder, studenter ved andre fakulteter ved UiB, ferdigutdannede jurister eller andre personer som ønsker å studere emnene som tilbys.

Vi har standardformulerte forkunnskapskrav til spesialemenene: Tre års universitets- eller høyskoleutdanning. Hensynet bak dette kravet er at spesialemnene er på masternivå. Unntaksvis har vi spesialemner med mer spesifikke faglige krav. Som nevnt har vi også tre emner helt uten forkunnskapskrav – da kreves i realiteten bare generell studiekompetanse (eller tilsvarende, univl. § 3-6, ref. § 3-10 nr. 1 første punktum første alternativ.)

Studieseksjonen har i løpet av det siste året hatt en gjennomgang av opptaket til spesialemner, og sett på rutiner for saksbehandling, informasjon til søkere og vurderingsgrunnlag. Det har også blitt sett på hvem søkerne til spesialemner er. I den forbindelse har det blitt innført endringer i søknadsprosessen, krav til søkere og i behandlingen av søknadene.

Blant annet stiller fakultetet nå krav til at søkere må ha norsk personnummer for å kunne søke opptak. Dette fordi det i gjennomgangen ble oppdaget at enkelte utenlandske søkere som tidligere har fått opptak, søker opptak år etter år uten å produsere studiepoeng. Opptak til studier – herunder til spesialemner – gir rett til oppholdstillatelse i Norge i den aktuelle perioden, og vi ønsker å avskjære søkere som hovedsakelig har slik begrunnelse for sin søknad. Dessverre ser det ikke ut til å finnes lovgrunnlag for å nekte personer stadig nye opptak år etter år, selv om de ikke produserer

studiepoeng. Fakultetet ønsker imidlertid bedre treffsikkerhet med hensyn til målgruppen for vårt tilbud om opptak til spesialemner. Det er derfor opp til fakultetet selv å vedta er opptaksreglement som i størst mulig grad sikrer at en faglig motivasjon ligger bak søknadene vi mottar.

. Dette vil medføre at alle som søker opptak må levere dokumentasjon på utdanning (oppfylte forkunnskapskrav) i forbindelse med søknaden, som igjen gjør det mulig å avslå søknaden der kravene til forkunnskaper og/eller til dokumentasjon ikke er oppfylt.

Forslag til forkunnskapskrav

Studieseksjonen foreslår følgende forkunnskapskrav til de emnene som per i dag ikke har noen krav:

Enten

- Aktiv studierett på et bachelorprogram ved UiB eller en annen utdanningsinstitusjon i Norge: dokumenteres med en bekreftelse fra lærestedet.

  Eller
- Bachelorgrad eller tilsvarende

  Eller
- Søkere som ikke dekker de overnevnte kravene, kan søke om en individuell vurdering. I en slik vurdering vil søkers motivasjon for å studere emnet og søkers praksiserfaring (arbeid, tillitsverv, o.l.) vektlegges. Det kreves en spesifikk faglig tilknytning til emnet det søkes opptak til. Dette dokumenteres gjennom et motivasjonsbrev og bekreftelse på arbeidserfaring, verv, o.l.

Forslag til dokumentasjonskrav

Studieseksjonen foreslår at det kreves følgende dokumentasjon av søkere med utdanning fra land utenfor Norden:

- Originalt vitnemål eller karakterutskrifter
- Oversettelser av dokumentasjonen dersom den er skrevet på et annet språk enn de skandinaviske språkene eller engelsk
- bekreftelse fra NOKUT som viser at utdanningen tilsvarer en norsk bachelorgrad (NOKUT-godkjenning)